

Høring om endringer i åndsverkloven - Gjennomføring av EUs direktiv 2011/77/EU om endringer i vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter

1. INNLEDNING

Vi viser til høring med bakgrunn i høringsbrev og høringsnotat fra Kulturdepartementet 3.oktober 2013 (deres referanse 13/3389 ME/Me1) om endringer i åndsverkloven - Gjennomføring av EUs direktiv 2011/77/EU om endringer i vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter. Norsk Musikkforleggerforening ønsker med dette å kommentere departementets forslag.

Norsk Musikkforleggerforening er en ideell og ikke-kommersiell forening for musikkforlag hjemmehørende i Norge som har forvaltningskontrakt med TONO.

Våre medlemmer består av musikkforlag som har som oppgave å arbeide på oppdrag for låtskriver/opphavsperson og representerer rettighetene til vedkommende sine verk og lisensierer ut disse til ulike brukere innenfor en rekke områder, mens andre jobber aktivt med å utgi verker i trykt og/eller annen form. På bakgrunn av at foreningen sitt virkeområde først og fremst består av vernetid for opphavsrett og ikke nærstående rettigheter, har vi valgt å kun fokusere på førstnevnte i forbindelse med vårt høringssvar.

2. TIL BAKGRUNNEN FOR FORSLAGET

2.1 Innledning

Departementets forslag innebærer at rettighetshavere på musikkområdet sikres ved at vernetiden for musikkverk tilknyttet tekst «*beregnes samlet og varer 70 år fra utløpet av dødsåret for den lengstlevende av den som har komponert musikken og den som har skrevet teksten.*»

Norsk Musikkforleggerforening er enige i at forslaget er med på å sikre rettighetshaverne ved å styrke vernetiden og beskyttelsen av deres verk. Vi mener det derfor er logisk og fornuftig at musikkverk tilknyttet tekst som er skrevet i fellesskap får en samlet vernetid.

For at musikkverk tilknyttet tekst skal få en slik status og gi et slikt vern må musikken og teksten være frembragt spesielt for dette verket. Det vil si at «*begge bidragene er skapt med det formål å anvendes sammen*», og hvor det vesentlige er at «*musikken og teksten tydelig er frembrakt i fellesskap eller samtidig, og at disse elementene er ment å utgjøre en helhet.*»

På bakgrunn av dette ønsker vi å påpeke følgende i artiklene under.

3. Til forslaget

3.1 Dokumentasjon

Med ovenstående tekst som bakgrunn mener Norsk Musikkforleggerforening at det vil by på visse utfordringer når det gjelder det å dokumentere at et musikkverk tilknyttet tekst er skrevet i et slikt

fellesskap som beskrives. Spesielt vil dette gjelde der enten musikken eller teksten er i det fri 1.november 2013, og det påberopes at verket ble skrevet i et slikt fellesskap og derfor vil få forlenget vernetid dersom den andre delen fortsatt er beskyttet.

Det foreslås at det er den som påberoper seg vernetid etter den nye bestemmelsen, som må «godtgjøre at verket omfattes av bestemmelsen, og at musikken og teksten således har slik nær kobling til hverandre.»

Dette mener vi kan medføre en del vanskelige bevisvurderinger, spesielt i tilfeller der det er lang tid siden musikkverket tilknyttet tekst ble skrevet, og vi etterlyser derfor en klargjøring på hvilken måte slike tilfeller i praksis skal avgjøres.

3.2. Reaktivisering av kontrakter

Et annet spørsmål vi stiller oss i forbindelse med at et verk kan få en ny vernetid er hvorvidt forlagskontrakter blir reaktivisert. I tilfeller der et forlag tidligere har hatt en kontrakt med opphavsperson vedrørende utnyttelse av verk, og hvor verket siden er gått i det fri, vil en slik foreslått endring medføre at kontrakter som dette blir reaktivisert?

3.3. Uklarhet

Departementet i sitt forslag presiserer at «Bestemmelsen påvirker heller ikke vernetiden for de selvstendige verkene som inngår i det sammensatte verket. Dette innebærer at en tekst, hvis opphavsmannen døde for mer enn 70 år siden, fremdeles fritt kan anvendes som et selvstendig verk.»

Norsk Musikkforleggerforening er enige at slik må det nødvendigvis være, men vil likevel påpeke de utfordringene dette vil føre til i praksis når det gjelder klarering av rettigheter for bruk av et verk. Musikken og teksten vil etter endringene få to forskjellige vernetider; ett når det brukes alene og ett når det brukes sammen med et verk som går inn under den foreslåtte bestemmelsen § 40.

Det faktum at et verk har to forskjellige vernetider medfører en større påpasselighet og innarbeidelse av interne systemer hos forlagene for å fange opp dette, samtidig som det vil være vanskeligere for de som ønsker å få et verk klarert.

3.4 Overgangsregler

Det følger av overgangsreglene II 2 a) at:

«Endringene berører ikke bruk av slike verk som har funnet sted før 1.november 2013.»

Norsk Musikkforleggerforening mener at datoen 1.november 2013 er uheldig i forhold til allerede planlagte utgivelser som omfatter innhold av musikkverk tilknyttet tekst som berøres av endringene.

Utgivelser er ofte planlagt over lengre tid, der kontrakter er inngått med de respektive rettighetshavere. Etter endringene kan det oppstå tilfeller der man skal utgi et musikkverk tilknyttet tekst hvor det etter gjeldende rett er bedt om tillatelse fra opphavsperson til musikken men ikke tekst. Dersom utgivelsen skjer mellom 1.november 2013 og implementeringen av direktivet, så vil man i disse forholdene bryte loven. Vi ber derfor departementet om å vurdere å utvide denne datoen og med dette forlenge overgangsregelen, eller klargjøre hva som menes med «bruk» etter II 2.a).

4. AVSLUTNING

Norsk Musikkforleggerforening støtter i all hovedsak departementets forslag om spesialregelen i § 40 for beregning av vernetid for musikkverk tilknyttet tekst, og er enige i at forslaget sikrer rettighetshavere på musikkområdet og innebærer en styrking av vernet for opphavspersoner. Vi ber imidlertid departementet klargjøre dersom mulig, de uklarheter som er berørt ovenfor.

Norsk Musikkforleggerforening vil tilføre at vi er enige i TONO sitt høringssvar.

Med vennlig hilsen

Cathrine Ruud
Generalsekretær – Norsk Musikkforleggerforening